

SCRIPTA MANENT – ΤΑ ΓΡΑΠΤΑ ΜΕΝΟΥΝ (15-21/4/2012)

«Εβδομαδιαία επισκόπηση ειδήσεων που πρέπει να έχουμε πρόχειρες σε ένα συρτάρι»

(Από δημοσιεύσεις της 3ης εβδομάδας του Απριλίου 2012 [15-21])

Απαιτώντας διαβούλευση για τις στρατηγικές επιλογές

«Θα πρέπει το περιεχόμενο της δημόσιας διαβούλευσης να διευρυνθεί ταχύτατα, ώστε να περιλάβει και όλα τα κρίσιμα ζητήματα που προαναφέρθηκαν, δηλαδή δημοψηφίσματα, τροποποιήσεις Συντάγματος και κανονισμού Βουλής, διεθνείς συμβάσεις κλπ και γενικότερα ό,τι αφορά τη δημοκρατία και εν δυνάμει όλους τους πολίτες, ασχέτως αν αυτοί δείχνουν ή όχι έμπρακτα το αντίστοιχο ενδιαφέρον. Διαφορετικά, ο θεσμός αυτός μπορεί να δώσει μια πρώτης τάξης ευκαιρία στην πολιτική και διοικητική ελίτ για μια τύποις μόνο διεύρυνση των δυνατοτήτων λαϊκής συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων, καθαρά γραφειοκρατικού χαρακτήρα, χωρίς γόνιμη ώσμωση μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνωμένων, ενώ θα δημιουργεί και αποθάρρυνση στους συμμετέχοντες αφού είτε θα βλέπουν τις ιδέες τους μονίμως να παραγνωρίζονται και να περιφρονούνται είτε δεν θα μπορούν να εκφράσουν άποψη για τα πιο σημαντικά ζητήματα, αν και, συχνά βάσιμα, αισθάνονται ότι είναι καταλληλότεροι από τους πολιτικούς γι' αυτό.

Το σημαντικό είναι η άποψη του πολίτη «να πιάνει τόπο» και όχι απλώς να μιλάει (προς εκτόνωση) χωρίς κανείς να τον ακούει. Σε μια εποχή όπου ο πολίτης είναι πολύ πιο ενημερωμένος και μορφωμένος σε σχέση με τον πολίτη της Αθήνας του 6ου αιώνα π.Χ., αποτυπώνεται στους θεσμούς μας ένα καταθλιπτικό έλλειμμα δημοκρατίας, το οποίο μάλιστα κάποιοι προσπαθούν να μας πείσουν ότι είναι αναπόφευκτο.

θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι **ο τεχνολογικός εκμοντερνισμός της ζωής δεν σημαίνει ότι οπωσδήποτε θα επιφέρει και εκμοντερνισμό της διακυβέρνησης, γιατί αυτός εξαρτάται από τον τρόπο αντίληψης των κυβερνώντων**, η δε τεχνολογία θα μπορούσε πιθανόν να διευρύνει τα όρια της εξουσιαστικότητας αντί να τα μειώσει. Επομένως συνεχίζουμε να είμαστε αντιμέτωποι με μία μεγάλη κρίση αξιών που είναι και το επίκεντρο της σύγκρουσης της εποχής μας.»

Ιωάννα Μουτσοπούλου, Γιάννης Παρασκευουλάκος, “Το μετέωρο βήμα της δημόσιας διαβούλευσης”, 17/4/2012

Το περιβάλλον είναι πάντα παρόν

«Η απεριόριστη κατανάλωση κρέατος στον ανεπτυγμένο κόσμο έχει λάβει τέτοιες διαστάσεις ώστε η παραγωγή του να έχει μετατραπεί σε σημαντικότερο παράγωγό εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα του πλανήτη. Σύμφωνα με **έκθεση των Ηνωμένων Εθνών**, η κρεατοφαγία θα πρέπει να μειωθεί στο μισό έως το 2050 **προκειμένου να** επιτευχθεί η μείωση εκπομπών αερίων που σχετίζονται με την παραγωγή κρέατος, κυρίως νιτρικών οξειδίων. Τα νιτρικά οξείδια αποτελούν το τρίτο μεγαλύτερο σε εκπομπές αέριο στην ατμόσφαιρα μετά το διοξείδιο του άνθρακα και το μεθάνιο.

Κύριες πηγές εκπομπής του θεωρούνται τα αζωτούχα λιπάσματα, και η χρήση της κοπριάς κατά την αγροτική και βιομηχανική διαδικασία παραγωγής τροφίμων και κυρίως προϊόντων κρέατος. Τα μικρόβια που παράγονται από αυτές τις διαδικασίες απελευθερώνονται στον αέρα, συνθέτοντας ένα μίγμα που θεωρείται εξαιρετικός απορροφητής της υπέρυθρης ακτινοβολίας, καλύτερος τόσο από το διοξείδιο του άνθρακα όσο και από το μεθάνιο.

Καθώς **το 80% της ανθρωπογενούς παραγωγής νιτρικών οξειδίων προέρχεται από την παραγωγή τροφίμων**, η δυνατότητα ελέγχου και σταδιακής μείωσης των εκπομπών του, μοιάζει προς το

παρόν ευκολότερη από τις αντίστοιχες προσπάθειες για το διοξείδιο του άνθρακα και το μεθάνιο.

Η έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής του Ο.Η.Ε. για το Κλίμα, η οποία δημοσιεύτηκε στην επιστημονική επιθεώρηση *Environmental Research Letters* **θεωρεί αναγκαία την μείωση της κατανάλωσης κρέατος έως και 50% στον ανεπτυγμένο κόσμο έως το 2050.** Η μείωση της κατανάλωσης θα καταστήσει ελέγξιμους τους ρύπους νιτρωδών οξειδίων, αλλά και τους αντίστοιχους του διοξειδίου του άνθρακα που προκύπτουν από την παραγωγή και την μεταφορά των προϊόντων κρέατος.»

Αρης Καπαράκης, “Αναγκαία η μείωση κατανάλωσης κρέατος για τη μείωση των εκπομπών ρύπων”, 18/4/2012

Ευρώπη ως αυτόχειρας;

«Είμαι βέβαιος πως δεν ήμουν ο μοναδικός αναγνώστης, ιδίως μεταξύ των οικονομολόγων, που αναρωτήθηκε μήπως οι αυτοκτονίες δεν περιορίζονται σε ατομικό επίπεδο, αλλά σε ολόκληρη την ήπειρο, καθώς οι Ευρωπαίοι ηγέτες μοιάζουν αποφασισμένοι να οδηγήσουν το σύνολο της Ευρώπης στην οικονομική αυτοκτονία. Μέχρι και πριν λίγους μήνες ένιωθα κάποιες ελπίδες για την Ευρώπη. Θα θυμάστε πως το περασμένο φθινόπωρο η Ευρώπη βρισκόταν στα πρότυπα μιας χρηματοοικονομικής καταστροφής: όμως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το ευρωπαϊκό αντίστοιχο της αμερικανικής Fed, έσπευσε να σώσει την Γηραιά Ήπειρο. Πρόσφερε στις ευρωπαϊκές τράπεζες ανοιχτές γραμμές πιστώσεων, ενεχυριάζοντας ομόλογα ευρωπαϊκών κυβερνήσεων: αυτή η κίνηση στήριξε άμεσα τις τράπεζες και έμμεσα τις κυβερνήσεις, και τερμάτισε το κύμα πανικού.

Το ερώτημα της ημέρας λοιπόν, τότε, ήταν αν εκείνη η γενναία και αποτελεσματική κίνηση θα ήταν η αρχή μιας ευρύτερης αναθεώρησης, αν δηλαδή οι Ευρωπαίοι ηγέτες θα χρησιμοποιούσαν τις «ανάσες» που τους έδωσε η ΕΚΤ γιά να ξανασκεφτούν τις πολιτικές που ευθύνονται εξαρχής για την σημερινή κατάσταση.

Κάτι τέτοιο δεν έγινε. Αντιθέτως, οι ηγέτες επέμειναν με διπλάσια ένταση στις αποτυχημένες πολιτικές και ιδέες τους. Και δυσκολεύομαι πλέον πολύ να πιστέψω πως υπάρχει κάτι – οτιδήποτε – που θα μπορούσε να τους κάνει να αλλάξουν ρότα.

Δύσκολα λοιπόν αποφεύγει κανείς μια αίσθηση απελπισίας. Αντί να παραδεχτούν το λάθος τους, οι Ευρωπαίοι ηγέτες μοιάζουν αποφασισμένοι να οδηγήσουν τις οικονομίες τους – και τις κοινωνίες τους – στον γκρεμό. Και το τίμημα θα το πληρώσει όλος ο κόσμος.»

Πώλ Κρούγκμαν, “Η οικονομική αυτοκτονία της Ευρώπης”, Το Βήμα /The New York Times, 18/4/2012

Περί νόμων της ιστορίας

«Είναι καιρός να αρχίσουν να κερδίζουν το έδαφος της ιστορίας και της ζωής οι γόνιμες ολιστικές, συνθετικές και εσωτερικές θεωρίες. Στην προσπάθεια αυτή θα προσπαθήσουμε να διατυπώσουμε επιγραμματικά τους βασικούς ολιστικούς νόμους, και να τους συνθέσουμε με τους νόμους της εξέλιξης. Οι νόμοι αυτοί συνθέτουν πολλές επιμέρους, μη παραθετικά, θεωρίες της ιστορίας, των παιγνίων, των καταστροφών, των φράκταλ, της οικονομίας και της ψυχολογίας. Υπάρχουν επτά ολιστικοί νόμοι της ιστορίας της κοινωνικής εξέλιξης:

1^{ος} Ο νόμος της αλγοριθμικής επικράτησης,

2^{ος} Ο νόμος της εσωτερικής αντίθεσης του συστήματος,

3^{ος} Ο νόμος της εξομοίωσης, της ομοιοστασίας και των ισορροπιών,

4^{ος} Ο νόμος των προτύπων,

5^{ος} Ο νόμος της υλοποίησης των προτύπων και των μέσων παραγωγής,

6^{ος} Ο νόμος της ιζηματικής αυτονόμησης του εποικοδομήματος,

7^{ος} Ο νόμος του θερμικού σήματος.»

Γιάννης Ζήσης, “Επτά νόμοι της ιστορίας – Μια ολιστική θεώρηση της εξέλιξης”

Αλεξάνδρος Μπέλεσης
Μέλος της ΜΚΟ Σόλων
info@solon.org.gr

27 Απριλίου 2012